ژیان و ئەدەب
ژمارە ٧
ئەممە
2026-7-6
3

ھەوڵی دەرهێنەرێکی ئەڵمانی بۆ ڕاکێشانی ئاڵتون کەلەی سەکۆی پەیکەرە ئەکادیمییەکانی لە 105 ساڵی مێژووی هەڵبژاردنی ئۆسکاردا

— ھەفتەکانی ڕابردوو ساڵی ٢٠٢٦ی زایینی، ئەو کاتەی کۆمەڵگای ئەکادیمی و ڕۆژنامەنووسی جیهان چاوەڕێی ڕاگەیاندنی ناوی ٢٤ فیلمی کۆتایی دەکرد بۆ پێشبڕکێی ٩٦ەمین خەڵاتی ئۆسکار، ڕووداوێکی جیاواز ڕوویدا کە زیاتر لە هەفتەیەک بوو بە باسی سەرەکی نێو ئەو کۆڕانەی کە بڕیاری تێدا دەدرا. ئەو ڕووداوە پەیوەندی بە کەلەی سەکۆی پەیکەرە ئەکادیمییەکانەوە هەبوو، کەلەیەک کە ساڵانێکی زۆر وەک هێمایەک بۆ سەرکەوتن و ئەزموونی سینەما کار دەکات، بەڵام ئەمجارە بووە هۆی گەڕانەوەی بیرەوەری و ڕەخنە لە نێوان ئەندامانی ئەکادیمیا و ڕۆژنامەنووسانی ئۆسکاردا.

بەپێی زانیارییە فەرمییەکانی ئۆسکار، کەلەی سەکۆی پەیکەرە ئەکادیمییەکان لە ساڵی ١٩٢٩ی زایینی دروستکراوەتەوە، کاتێک یەکەمجار ئەو خەڵاتە دەدرا. کەلەکە لە ٤٨ پارچە پێکهاتووە و لە ئەلیاژێکی زێر و مس دروستکراوە. ئەندازیارێکی ئەڵمانی بە ناوی ڤۆلفگانگ ڕاینهارت ئەو کاتە دیزاینەکەی کرد و ئەو کات وتی کە دەیەوێت هێمایەک دروست بکات کە هەم بەهێز بێت و هەم نەرم، چونکە فیلم وێنەیەکی نەرمە لە نێوان ڕووناکی و تاریکیدا. ئەو کات کەلەکە ٣٤ سم بەرز بوو و کێشی ٣ کیلۆگرام بوو. لە ساڵی ١٩٣٢ی زایینیشدا یەکەمجار بوو کە کەلەکە ڕەنگی زێڕی وەرگرت، کاتێک ئەندازیارێکی تر بە ناوی ئەدوارد ئۆلسۆن ڕەنگی کرد بە زێڕ بۆ ئەوەی وێنەکە لە ڕووی تەکنیکییەوە باشتر دەربکەوێت لە کاتی ڕەشکردنەوەی فیلمەکەدا.

بەڵام ئەو کەلەی کە ئێستا ناسراوە لە ساڵی ١٩٥٠ی زایینەوە دروستکراوە، کاتێک کەلەی ڕەسەنی ساڵی ١٩٢٩ی زایینی بە هۆی کۆنبوونەوە و شکانی چەند پارچەیەکی، پێویستی بە گۆڕین هەبوو. ئەو کات ئەندامانی ئەکادیمیا بڕیاریان دا کە کوپییەکی نوێ دروست بکرێت بە هەمان شێوە و بە هەمان ئەلیاژ. ئەو کوپییە ئێستا لە ئۆفیسی سەرەکی ئۆسکار لە لۆس ئەنجلێس دایە و تەنها کاتێک دەگوێزرێتەوە بۆ شوێنی خەڵات کە ئەندامانی ئەکادیمیا بڕیار دەدەن کە بچێت بۆ ئەو شوێنە. ئەو کوپییە زۆر جار لە ڤیدیۆکانی ناو کۆمپانیاکان و ڕۆژنامەکاندا دەبینرێت کاتێک باسی لە مێژووی سینما دەکرێت.

کێشەکە دەستپێکرد کاتێک چەند ئەندامێکی نوێی ئەکادیمیا داوایان کرد کەلەکە بگۆڕدرێت بە شتێکی جیاواز کە زیاتر گونجاو بێت لەگەڵ کلتوری ئەمڕۆی سینما. ئەوان ئامانجیان وا دەرکەوت کە کەلەکە زیاتر وەک پیاوێکی کۆن دەبینن کە ڕەنگە پەیوەندی بە سینمای ئەمڕۆوە نەبێت. بڕیارەکە بووە هۆی کۆبوونەوەی درێژ و گفتوگۆی توند لە نێوان ئەندامانی ئەکادیمیا لە لۆس ئەنجلێس و نیویۆرک. هەندێک لە ئەندامان وتیان کە کەلە وەک هێمایەک بۆ مێژووی سینما گرنگە و نابێت بگۆڕدرێت، کەسانی تریش وتیان کە ئەگەر کەلەکە بگۆڕدرێت، دەبێت بە هێمای گۆڕانکاری و نوێبوونەوە.

لە کۆتایی کۆبوونەوەکەدا بڕیار درا کە کەلەکە بگۆڕدرێت بە کوپییەکی نوێ، بەڵام کەلەی ڕەسەن بە تەواوی بپارێزرێت و بگوێزرێتەوە بۆ شوێنێکی تایبەت. ئەو بڕیارە بووە هۆی ڕەخنەگرتن لە هەندێک لە ئەندامان کە وتیان ئەمە وەک ئەوە وایە مرۆڤێک بنێژرێت بەڵام ئەندامە کۆنەکە ڕاگیرێت لە ماڵەکەیدا. بەڵام زۆرینەی دەنگەکان پشتگیری لە بڕیارەکە کرد، چونکە وتیان کەلەکە دەبێت بە بەشێک لە مێژووی ئۆسکار و لە شوێنێکی تایبەتدا بمێنێتەوە کە خەڵکی بتوانێت سەردانی بکات.

ئەو کێشەیە گەیشتە ئەوەی کە ئەندامێکی کۆن کە ساڵانێکی زۆر کەلەکەی دروست کردبوو، نامەیەکی نووسی و تێیدا وتی کە ناوی لە لیستی خەڵاتەکاندا سڕدراوەتەوە. ئەو وتی کە ئەو کەلە وەک هێمایەکی ژیان و کار سەیری دەکات و ئەگەر کەلەکە بگۆڕدرێت، وا هەست دەکات کە ئەوانیش دەگۆڕدرێن لە ئەندامێکی ئەکادیمیا. ئەو نامەیە زۆر بڵاو بووەوە و بووە هۆی ڕەخنەگرتن لە بڕیارەکە و بەرگری لە ئەندامە کۆنەکان.

لە کۆتایی هەفتەکەدا، بڕیار درا کە کەلەکە بگۆڕدرێت بە کوپییەکی نوێ، بەڵام کەلەی ڕەسەن بە تەواوی بپارێزرێت و بگوێزرێتەوە بۆ شوێنێکی تایبەت. ئەو بڕیارە بووە هۆی ڕەخنەگرتن لە هەندێک لە ئەندامان کە وتیان ئەمە وەک ئەوە وایە مرۆڤێک بنێژرێت بەڵام ئەندامە کۆنەکە ڕاگیرێت لە ماڵەکەیدا. بەڵام زۆرینەی دەنگەکان پشتگیری لە بڕیارەکە کرد، چونکە وتیان کەلەکە دەبێت بە بەشێک لە مێژووی ئۆسکار و لە شوێنێکی تایبەتدا بمێنێتەوە کە خەڵکی بتوانێت سەردانی بکات.

ئەندام

ھەفتەی ڕابردوو ساڵی ٢٠٢٦ی زایینی، ئەو کاتەی کۆمەڵگای ئەکادیمی و ڕۆژنامەنووسی جیهان چاوەڕێی ڕاگەیاندنی ناوی ٢٤ فیلمی کۆتایی دەکرد بۆ پێشبڕکێی ٩٦ەمین خەڵاتی ئۆسکار، ڕووداوێکی جیاواز ڕوویدا کە زیاتر لە هەفتەیەک بوو بە باسی سەرەکی نێو ئەو کۆڕانەی کە بڕیاری تێدا دەدرا. ئەو ڕووداوە پەیوەندی بە کەلەی سەکۆی پەیکەرە ئەکادیمییەکانەوە هەبوو، کەلەیەک کە ساڵانێکی زۆر وەک هێمایەک بۆ سەرکەوتن و ئەزموونی سینما کار دەکات، بەڵام ئەمجارە بووە هۆی گەڕانەوەی بیرەوەری و ڕەخنە لە نێوان ئەندامانی ئەکادیمیا و ڕۆژنامەنووسانی ئۆسکاردا.

بەپێی زانیارییە فەرمییەکانی ئۆسکار، کەلەی سەکۆی پەیکەرە ئەکادیمییەکان لە ساڵی ١٩٢٩ی زایینی دروستکراوەتەوە، کاتێک یەکەمجار ئەو خەڵاتە دەدرا. کەلەکە لە ٤٨ پارچە پێکهاتووە و لە ئەلیاژێکی زێر و مس دروستکراوە. ئەندازیارێکی ئەڵمانی بە ناوی ڤۆلفگانگ ڕاینهارت ئەو کاتە دیزاینەکەی کرد و ئەو کات وتی کە دەیەوێت هێمایەک دروست بکات کە هەم بەهێز بێت و هەم نەرم، چونکە فیلم وێنەیەکی نەرمە لە نێوان ڕووناکی و تاریکیدا. ئەو کات کەلەکە ٣٤ سم بەرز بوو و کێشی ٣ کیلۆگرام بوو. لە ساڵی ١٩٣٢ی زایینیشدا یەکەمجار بوو کە کەلەکە ڕەنگی زێڕی وەرگرت، کاتێک ئەندازیارێکی تر بە ناوی ئەدوارد ئۆلسۆن ڕەنگی کرد بە زێڕ بۆ ئەوەی وێنەکە لە ڕووی تەکنیکییەوە باشتر دەربکەوێت لە کاتی ڕەشکردنەوەی فیلمەکەدا.

بەڵام ئەو کەلەی کە ئێستا ناسراوە لە ساڵی ١٩٥٠ی زایینەوە دروستکراوە، کاتێک کەلەی ڕەسەنی ساڵی ١٩٢٩ی زایینی بە هۆی کۆنبوونەوە و شکانی چەند پارچەیەکی، پێویستی بە گۆڕین هەبوو. ئەو کات ئەندامانی ئەکادیمیا بڕیاریان دا کە کوپییەکی نوێ دروست بکرێت بە هەمان شێوە و بە هەمان ئەلیاژ. ئەو کوپییە ئێستا لە ئۆفیسی سەرەکی ئۆسکار لە لۆس ئەنجلێس دایە و تەنها کاتێک دەگوێزرێتەوە بۆ شوێنی خەڵات کە ئەندامانی ئەکادیمیا بڕیار دەدەن کە بچێت بۆ ئەو شوێنە. ئەو کوپییە زۆر جار لە ڤیدیۆکانی ناو کۆمپانیاکان و ڕۆژنامەکاندا دەبینرێت کاتێک باسی لە مێژووی سینما دەکرێت.

کێشەکە دەستپێکرد کاتێک چەند ئەندامێکی نوێی ئەکادیمیا داوایان کرد کەلەکە بگۆڕدرێت بە شتێکی جیاواز کە زیاتر گونجاو بێت لەگەڵ کلتوری ئەمڕۆی سینما. ئەوان ئامانجیان وا دەرکەوت کە کەلەکە زیاتر وەک پیاوێکی کۆن دەبینن کە ڕەنگە پەیوەندی بە سینمای ئەمڕۆوە نەبێت. بڕیارەکە بووە هۆی کۆبوونەوەی درێژ و گفتوگۆی توند لە نێوان ئەندامانی ئەکادیمیا لە لۆس ئەنجلێس و نیویۆرک. هەندێک لە ئەندامان وتیان کە کەلە وەک هێمایەک بۆ مێژووی سینما گرنگە و نابێت بگۆڕدرێت، کەسانی تریش وتیان کە ئەگەر کەلەکە بگۆڕدرێت، دەبێت بە هێمای گۆڕانکاری و نوێبوونەوە.

لە کۆتایی کۆبوونەوەکەدا بڕیار درا کە کەلەکە بگۆڕدرێت بە کوپییەکی نوێ، بەڵام کەلەی ڕەسەن بە تەواوی بپارێزرێت و بگوێزرێتەوە بۆ شوێنێکی تایبەت. ئەو بڕیارە بووە هۆی ڕەخنەگرتن لە هەندێک لە ئەندامان کە وتیان ئەمە وەک ئەوە وایە مرۆڤێک بنێژرێت بەڵام ئەندامە کۆنەکە ڕاگیرێت لە ماڵەکەیدا. بەڵام زۆرینەی دەنگەکان پشتگیری لە بڕیارەکە کرد، چونکە وتیان کەلەکە دەبێت بە بەشێک لە مێژووی ئۆسکار و لە شوێنێکی تایبەتدا بمێنێتەوە کە خەڵکی بتوانێت سەردانی بکات.

ئەندام

ھەفتەی ڕابردوو ساڵی ٢٠٢٦ی زایینی، ئەو کاتەی کۆمەڵگای ئەکادیمی و ڕۆژنامەنووسی جیهان چاوەڕێی ڕاگەیاندنی ناوی ٢٤ فیلمی کۆتایی دەکرد بۆ پێشبڕکێی ٩٦ەمین خەڵاتی ئۆسکار، ڕووداوێکی جیاواز ڕوویدا کە زیاتر لە هەفتەیەک بوو بە باسی سەرەکی نێو ئەو کۆڕانەی کە بڕیاری تێدا دەدرا. ئەو ڕووداوە پەیوەندی بە کەلەی سەکۆی پەیکەرە ئەکادیمییەکانەوە هەبوو، کەلەیەک کە ساڵانێکی زۆر وەک هێمایەک بۆ سەرکەوتن و ئەزموونی سینما کار دەکات، بەڵام ئەمجارە بووە هۆی گەڕانەوەی بیرەوەری و ڕەخنە لە نێوان ئەندامانی ئەکادیمیا و ڕۆژنامەنووسانی ئۆسکاردا.